

№ 38.

Pirmdeenä 21. September (3. Oktbr.)

1870.

Maksa par gabdu 1 rubl.

Rahditajš.

Karra sinnaš.

Wrfemmes sinnaš. No Stieles: Schleswignecki lubds, lai winnus pastahwigi saweeno ar Pruhšiju. No Italijs: Garibaldeeschi aptur-
retti, lai nebrauz us Franziju. No Neemas: Italijs karra spehls
egabjiš Rohmä. No Spahnijas: tur naw neweena lehnina godda
landidata. No Portugales: Saldanha no ministera amnata atlasis.
No Seemel-Amerikas: Ameritaneeschu preeks pahr Sedanas un Na-
poleona uswarreschannu.

Jittas jaunos sinnaš. No Rihgas: pahr lauschu-lehki. No Ig-
gaunijas: nelaiime us jakti. No Kronstattes: nelaiime zaur ugguni
pee fugga. No Warschawas: pahr turrenes semmfohpibas israhbi-
schannu.

Saunafas sinnaš.

Wiffijoneswehki Raunä tai 3. Juni 1870. Daprejs smilšou weeta.
Dahwanas. Labdibas un jittu prezzu turgus.

Keeliktumä. Karfa un Andrejs. No jubras. Kas irr zilwela muhšes.
Wihra atbilde. Divdesmit rublu maksas. Druftas.

Karra sinnaš.

Karra gals wehl naw faredsams, — meera wadohms,
to Schil Fawr Wahzeeschu lehgeri neffis, naw faderrejis
ar Wahzeeschu wadohmu, tadeht isnihjis. Fawr bij soh-
lijis Pruhscheem par karra-slabdes atlihdšinaschannu mak-
sah 100 millionus mahzinas sterlinn, — pehz muhsu
naučas wairak lä 700 millionus rubtu. At tawu warrenu
nandu! Bet Wahzeeschi ar to nebij meera, — wianni, lä
Fawr Parihsē sinnojis, gribboht wehl jo prohjam karroht
un Franziju no pirmas walšs kahrtas nogahst atpakkat
ohtrā kahrtā, gribboht Elfaš un Lottringu lihds Mezzei
paturreht par fawu un eesam karroschannu apturra, Pruh-
šchi eedrohschinajotees praffiht, lai Strahsburgu, Tuluš un
Mont Waleriju atdohdoht winneem rohkā. Parihsē labbat
gribboht fawos druppös liff apraktees, nekā tahdu bestau-
nigu pagebreschannu peepildih. Winna tadeht turreshotees
lihds pehdigam. Wahzeeschi no sawas pusses fakta, ta
wianni pa to meera-derreschannas laitu pagebrejuschi pah-
tiffu preefsch fawas armijas un lai nodohd sbeem rohkā
Strahsburgu, Berdingu un Tuluš; Strahsburga jau tā
ilgi wairs newarroht turretees. Bet kad nu Frantschi to

pagebreschannu nepeenehmusch, tad jakaujotees wehl tahkat.
Sinnams, zeets ar zeetu lohpa nederr. Bet ko tad nu
arr Frantscheem palihdseja, Pruhšchu wadohmu nepeenem
un tahs kihlas nedoh? Tuluš drihs pehz tam Wahzee-
schi panehma, un treschdeen 16. Septbr. wafchā pufšdeenā tē
Rihgā pa telegrafu no Berlinē atstrehja schabda sinna:
„Muhfu pilšsehta schodeen ispuschkota ar raibeem karro-
geem, jo patlabban atnahza sinna, lä Strahsburga pa-
dewusehs ar tahdu wafchu sinna, lä agrat Se-
dana. Warren daudj mantus muhsejem tē krittā rohkā.“
Wahzeeschu karra-spehls taggad dohdahs us Tuhrs pilš-
sehtu, kur Frantschu walšs teefas nomettuschahs. —
Ar to, lä Strahsburga wadohusehs, Wahzeescheem atkal
wairak spehla; jo ta armija, kas Strahsburgu aplehgereja,
taggad warr eet tahkat un wiffus tohs aplehgerechannas
rihfs arri aishweht tur, kur tee taggad waijadšiq. Strahs-
burga jau ta desmita skanstes pilšsehta, ko Wahzeeschi pa-
nehmusch un warr zerreht, ta ar tahm jittahm arri win-
neem täpat isdohsees, ja Frantschi drihs ween nedohsees
meera. Parihsē nu irr aplehgereta un Frantschi leelida-
mees dšihwo pa eelšchu wafchi sawā starpā, lä fakta, plehs-
damees un laudamees. No winnu mobilgwardem daudj
pulkeem ween aishbegohht prohjam us mahjahm; kahdi 200
no teem tiffusch noshauti tadeht, lä bijusch prettineeki.
Dajchi leelmuttes, kas ar fawu drohschibu leelijuschees
Wahzeeschus weenā kummofā apriht, wafchi no teem fahih-
juschē un aishbegusch, un Englandeeschi stahsta, ta pee
winneem us latra sohka fateekoht Frantschu familijas, wiffi
traakteeri ar winneem effohht peepilditi un nepeepildameem
mahju isrentetajeem effohht selta laiki. Schee sweschineeki,
sinnaš, effohht wiffi turrigi laudis ween un daudj ar
tahdi, kas warrejuschi palihdseht Parihsē glahbt, tee win-
nas apfargaschannu atwehlejuschi nabbageem un tuffchinee-
teem. Wafchi warrenakee leelmuttes bijusch tee pirmee,
kas laiduschees lappās, jo Londonē pee gahrdeem zeppeescheem
sehdeht winneem tal lizzees labbati buht, nekā palitt Pa-
rihsē, tur nahwes breefmas draude. — Behgli un isdšihtee
Wahzeeschi tā apstahjuschi bahnuschuš, ta dajcheem daudj

deenas bijufchas jagaida, kamehr warreufchi prohjam titt; zitti dahrgu naudu malfajufchi femneekem, kas tohs fchluh-
teufchi. Wiß aprinkis ap Paribsi effoht kã tulfnefis un
kas ween ehdams un dserrams, tas aissfappehts prohjam.
Wahjas bes lohgeem ar gulbã fakrautahm mahju leetahm
kã spohli issfattahs un daschas familijas-bilbes pee see-
nahm stattahs ee-eeedameem Wahzeefcheem wirsũ. Puttektu
beefa kahrta guß us ar damastu un samtũ pahrwiltahm
mehelehm un seedofchas puffes pohdõs nowihtufchas fa-
was galwas notahruschas, — wiß pehz pohsta ween is-
sfattahs. Bet ar to mantas paglabbaschanu daschi gan
dumpji darrijufchi. Rahda kophymanna mahjã Pruhfchi eerau-
dsija tihri jaunu no zementa muhretu feenu, laufa to walkã un
atradda eelshã deffas, fchinkus, feerus, rihfus, wihnu,
fchnabbi un t. pr. Weenã weetã tahdu liffumu usgahju-
fchi, tee mekleja un atradda zittur arr tapat. Wißi jekki
meerã, tiffai schaggatas un jaktis-funni dsihwo pa laukeem.
Leelee dahrsi lihdsinajahs kapsehtahm un t. pr. Kur tad
nu tee eedsihwotaji? Tee wißi Parihse eelshã un tur nu
taggad karrã-wihri, birgeri un pilsehtneeki, labbi un kauni
kandis kophã. Voi tee gau kausees wißi feni nogalleht?
Metizsam. Zelfees dumwis, kas waldischanu speedihs, pil-
sehtu usmahjeem atdoht, lri taf warretu palitt pee dsih-
wibas. Daschi prahtigi Franschi paschi agraf jau faggi-
jufchi, ka tã warroht notitt. Taggad pat jau wißas gu-
bernijãs kaudis pehz meera brehzoht, ihpaschi tee, tur karrã
breesmas wehl naw sneegufchas, jo tee sinn, ka karschs ir
winneem pohstu peeweddihõs. Winni farus saldatus wairs
negribboht eeredseht un teem fo doht, — jo fo tad pehzal
dohfchoht Pruhfcheem? Bet waldischana un awises ar
wißadeem melleem luhfohoht kaudis mahniht. Winni stah-
sloht un raktoht, ka Berline jau deggeht weenãs leefmãs,
jo winnu juhreas-karrã-spehts effoht isgahjis mallã un ar
teem wangoteem Franscheem faweenojees, pastrabdajohht
Wahzsemme pohsta darbus; tadeht jau arr dauds Wahze-
fchu pulki steigdamees dohtotees us Wahzsemmi atpaffat
un t. pr. Fahr tahm breesmahm, fo schis karschs satai-
fijis, ihpaschi Franzijai paschai, buhtu warren dauds fo
stahstihht, ja mums us to til ruhmes buhtu. Paschi Fran-
tschu karrã-kandis, zeemõs un pilsehtãs vlianderejoht un
pohstohht, tur til peetfdami un cenaidneeks nekãd newar-
roht trakkati darriht, nela winni darroht. No Zeligawas
aisbranza 6 diatoniffes jeb flimneeku kohpejas us Fran-
ziju, karrã fadraggatohs kohpt. Tahs rakita, kahdu negantu
pohstu preelshã atraddufchas, ka tihri bail effoht to redseht.
No krietufchu saldatur karrã-zeppurehm un ranizahm effoht
leelas kaudies fakrautas; dselnu-zekki bes laktarneem, bes
waltneekem, wretahm tiffõ atfal pa nohri fataifiti, nekãhdi
kreeti stasjonẽ teem un nekur kreetu patwehruumu woi nalks-
kohrieli atrast un t. pr. — Franschi paschi leezina, ka tih-
schã prahtã few leelu stahdi padarrijufchi, fo par dauds
desmiteem gaddeem wairs newarroht dabhuht atpaffat.
Bit ilgõs gaddõs audsinatus meschus un dahrus nepch-
stijufchi, zit warren dahrgus tiltus falaujufchi, ehlas no-
ahrdijufchi, zekkus pohstijufchi un tomehr ar to nelo ne-
warroht aisturreht cenaidneeku, lam dauds pahraiki eerehtfchi,
nekã scheem pascheem. Un tad wehl pectrubfstoht kauschu, kas ar
teem wißadeem karrã-rihseem, kahdi winneem irr, proht strah-
daht. No Ferrjehres, 11. (23.) Septbr. raksta: Niswal kar no
kalnu augstumeem pee Parihses warreja redseht, ka tur pa
eelahm stipri ween schahwahs ar leelgabbaleem un ar flin-
tehm; kahdas partejas woi karrã-pulki kahwufchees, to lihds
taggad newarreja dabhuht sinnahht. No Tuhrs, 13. (25.)
Septbr. Republikas waldischana usaizina wißu Franschu
tautu, to karru firdigi us vreefchu west. No Londones,
15. (27.) Septbr. Anglijas waldischana darra finnamu,
ka Franzijas waldischana effoht tahdu sinu dewuse, ka
winna blotadu no rihã-juhreas effoht atnehmuse. (Tad nu

fuggeem brihw us un no Wahzsemmes atfal braukt ar
prezjem un andeleht.) Pee Tuhluses usnemfchanas Wah-
zeefcheem nahufchi rohtã 109 cenaidneeka offizeeri, 2240
saldati, 120 sirgi, 197 bronfes leelgabbali, starp kurreem
48 no jaunatahs mohdes, 3000 flintes, 3000 sohbeni un
dauds dauds zittas karrã-mantas. Kã rahdahs, tad Pa-
rihsi nebombardeerehs wis, bet gaidihõs, kamehr ta patte
padohfees, kas tai arr buhs jadarra, truhkuma labbad.
Wahzeefchi apnehmufchees ar Franscheem til tahdu meeru
derrecht, kas teem warr buht par apgalwofchanu, ka Fran-
tschi lai us preefchu newarr winneem tã usfriht. — Wahz-
semmes deenwidus walstes arr flaidri ceraudfijufchas, ka
labbi effoht, ar seemeta walstehm fabeedrotees un kophã
eezelt weenu „Wahz walstu beedribu,“ us fo jau Wirtem-
berga un Badene faru peebeedroschanohs isfazzijufchas un
Baireefchi ween wehl pah to farunnajahs. Tuhlin pehz tam
fa-aizinaschoht Wahzsemmes parlamenti kophã, kas lai no-
runna un nospreesch, kã schai fabeedroschanai buhs pastahweht.
Zaur to, ka Franzija ihfã laitã ta krittuse un Napoleons
faru keisera warru pasaudejis, Turki paliffufchi ditti bai-
ligi, jo Napoleons bij winnu leelatais draugs un aistah-
wetajs un winni faru waldischanu cetajija us Franzijas
wihfi. Winnu leelee gohda-nessaji, Mustafa Fazil Pascha
un Ali Pascha splaudohht lahdedami us Wahzeefcheem un
nu sahfoht jau melleht, ka faru waldischanu warretu
cegrosiht pehz Pruhfchu wihses. Bet to nefa newarroht
isdibbinahht un wihrineem jau bahrsdas drebboht no bai-
lehm, ka winnu puffsakrittuse walsts nefagahschahs pa-
wißam.

Ahrsemmes sinnas.

No Kieles, Schleswig-Holsteinã, 12tã (24.)
Septbr. raksta tã: Kieles pilsehtas beedribas ap-
nehmufchahs, kehniã rakstihht grahmatu un to pa-
semmigi lubgt, ka pee tahs taggadejas uswarreschanas
arri to izdarritu, kas ta 5ta punktẽ Prabhgas meera-
derreschanã tiltu isnibztnata. (Prabhgas meera-der-
reschanã starp Pruhfcheem un Ebstreikeefcheem tizzis
tã 5tã punktẽ norunnahts, ka Pruhfchi lai Seem-kã
Schleswigu atdoht Dahneem atpaffat, ja tee tahs
semmes daffas eedsihwotaji tã wehlahs.) Schles-
wigas seemeta pufse arween effoht peederrejuse pee
schahs zittas semmes slahht un Schleswig Holsteinee-
fchi negribboht wis schkirtees no faween brakteem,
kas seemeta pufse dsihwo; winni ditti noschehlojoht,
ka effoht toreis spreests, winnus schkirt, jo pehz tãf-
nibas nekur newarreschoht useet tahs rihtigahs rohbe-
schas un woi arri tad Dahnus warroht galwoht, ka winni
us preefchu Wahzeefchus liffchoht meerã? Tadeht
nu winni luhdschoht, lai augsta kehniã gudriba pah
to gahdajohht, ka, kad waltara pufse zaur zihnischa-
nohs pastahwigu meeru panahfoht, arri Wahzsem-
mes seemeta pufse to fenn gaiditu meeru eemantotu.
— Arri Haderslebenes pilsehtas teefas effoht kehniã
luhgufchas, lai taggad farahm uswarreschanahm
par peeminu winneem atnemmoht to lahhtu, kas
zaur to 5to punktẽ Prabhgas meera-derreschanã us
winneem guktoht.

No Italijas. Is Genuas raksta, ka 500 Ga-
ribaldeefchi, no majora Mazza wadditi, gribbejufchi
turrenes ohstã kahpt kuggi eelshã un us Marsellji
braukt; bet paschu laif Italijas saldati teem usbruf-

luschi, atnehmuschi farra-eerohtschus un paschus fa-nehmuschi zeet. Rà jau sinnam, Garibaldis bij ap-soblijees Franzijas republikaneescheem palibgà eet, un Tuhrs pilssehtà to Frantschi itt nepazeetigi gaidoht, — Schil Favre jau gribbejis farra-luggi sub-tiht winnam pakkat, bet Stalijas waldischana winnu nelaischoht wis prohjam.

No Rohmas. Stalijas kehninsch Wiktors Emanuels wehl reis pahwestam bij rastijis grahmatu, to là tehwu un tizzibas waldineeku lubgdams, lai padohdotees winna apfargaschanai schinni laikà, kad pa Ciropas wakkara pussi tahds trohksnis iszeblees, zaur so nebehndeeke un dumpineeke wiffàs mallàs jobbus ween greeschoht un tiblojoht wissu fahrtigu buhschanu fajaukt un apgahst. Winsch jau negrib-boht pahwesta garrigu gohdu un warru isnibzinahst, bet to aisstahweht un glahst un pahwests zaur to nepalischchoht wis winna pawalstneeks, bet arween là garrigs waldineeks wehl labbat pastabweschchoht sawà gohdà un pilnà meerà warreschoht sawu fw. ammatu lohpt. Schinni bahrgà laikà waijagoht Italiyai palikt weenprahsigai un us weenu rohlu turretees, lai spehziggi warretu pretti stahweht wiffahm usbrufschanahm, las no ahrenes speeschahs wirsu un fahrtibu usturreht un t. pr. Bet pahwests là jau arweenu, tà arri taggad nelahdu padohmu nepenehmis, — lai gan winna pascha pawalstneeki pa leelakai dakkai fenn us Stalijas kehnina pussi stahw un newarr eeredseht tohs sweschu tautu farra-wihrus un milizus, so pahwests few par fargeem sawà deenestà nehmis. — Tadeht jau arr, kad Stalijas farra-spehks pahwesta walste eegahja, tee pahwesta algadschi mas ween kur pretti turrejahs, bet eedschwotaji pa leelakai dakkai ar preeku scheem eegahjejeem padewahs. Sinnams, pee Rohmas Stalijas farra-wihreem arri bij drufku darbs. 20rà (Stà) Septbr. no rihta pulst. 5½ tee sabka schaut us Rohmas muhreem, samehr pehz 3 stundahm teem isdewahs zaurumu issehaut un wehl pehz 4 stundahm tee gabja eelschà. Salka: pahwests pats effoht sawus aisstahwetajus apfauzis, lai wairs affinis neislejohst un tadeht tilluschi baltee farrogi ussprauti par padohschanahs un meera-sihmi. Likko eegahjejt sawu farrogu uswilluschi tohrna gallà, tad pee wiffseem nammeem farrogi bijuschi redjami un laudis gamiledami staigajuschu pa eelahm, eenahzejus apfweiznadami. Tad nu Staleeschi nolikkuschu us 2iro Oktober (20. Septbr.) pahwesta pawalstneekus fahsaut, lai paschi isfakta, woi gribb Stalijas waldischanu peenemt. Pehz tam buhschoht parlamente lohpa sanahst, nospreest, là un kad Stalijas waldischanu pahwesta walste eewest un Rohmu par wiffàs Stalijas galwas-pilesehtu eezelt, jo par to jau winni drohschi, la pahwesta pawalstneeki Stalijas waldischanai pretti nestahwehs. Staleeschi nu tohs sweschohs pahwesta farra wihrus no winnu ammata at-laida un pawaddija latru us sawu semmi prohjam.

— Staleeschi leelahs turreht leelus swehtkus tad, kad pahwesta walsti ar wissu Staliju pagollam fa-weenoschoht. Tas notilfschoht Turinà, kur kehninsch zittureis Stalijas wehstneekus fanehmis, las lubguschu, lai wissu Staliju saween; tè tad nu arri faneemschoht tohs, las nahlschoht no Rohmas, kehninu ussizinahst, lai paleef winneem arr par kehnina. Notahs deenas eesahlschotees Stalijai jauns laiks, — un tad, kad wissa parlamente Rohmà lohpa sanahlschoht sprecst, tad buhschoht redseht, so ta saweenota Stalija eespehj. — Wehl zitta sinna stabsta: kad pahwests Stalijas kehnina grahmatu islassija, tad fazzija tà: „Jauti wahrdi, bet rupji dardi.“ Un kad kehnina subhtits wehstneeks tam gribbejis labbati isflaidroht, tad atteizis: „Ro nu til dauds plahpahst? Sums fahrojahs pehz to trefna lummosa un to Tuhns nemmat. Lai gan ne-esmu praweets, neds praweescha dehs, tomehr fallu: Tuhns Rohmà nepalifst. Es gan biju nodohmajis meerigi Rohmà nomirt, bet Deems to zittadi nospreedis, winna prahts lai noteek. Bet, leelat wehrà, es Sums wehl reis fallu: Tuhns sawu warras-darbu augtus nebaudiseet. Tuhns effat nobalteti kappi; es Sums neustizzu un us Tuhnu apsoblischanahm nepalaischohs.“ Schohs pehdejus wahrduhs pahwests fazzijis tad, kad wehstneeks kehnina wahrda tam apsoblija, la tam nekas netruhlschoht pee laizigas pahrittikas un gohda un la Stalija winnu wiffàs leetàs aisstahweschchoht. — Tad nu pahwesta laizigas waldischanas warra irr pahbeigta. — Pahwesta wehstneeks Wihne-luhkojis Ghschreikijas waldischanu peerunnahst, lai ta Stalijas darri-schanai pretti runnajoht; bet kanzleris Beusts atbil-dejis, la to newarroht wis darriht, jo tas tad atkal isahrditu stary winneem un stary Staliju to labba fatizzibu, so schee nefenn wehl effoht atjaunojuschu, un tad arr wehl: pahwestam buhschoht sem Stalijas apfargaschanas dauds labbati flahtees, jo winna garrigai gohdibai un waldischanai zaur to nenoteekoht nelahda flahde.

No Spahnijas. Spahneeschi schinni laikà wehl joprohjam paleef pee sawas pagaidu waldischanas. Preeksch kehnina gohda teem taggad ne-weens kandidahs ne-ffoht sianams. — La trakkala waldischanas prettineeze schinni laikà bijuse ta Karlistu parteja, las taggad arr effoht isnihlnse. Weetu weetahm effoht lahdi offizeeri un preesteri pahrbeschahm pahrnahlsuschu un effoht ar teem flitti rihkoteem barreem pa kalnu weetahm isdansijschees un wiffur pehreenu dabujuschu. W-aitiga flahde, so tee padarrijuschu, effoht ta, la tee dselsu-zelka rindu stary Bilbou un Mirandu 3 reis apturrejuschu un weetahm lahdu birgeru gwardu lihds aiswilluschi kalnds. Kad farra pulkus eeraudsijsuschu, tad iskliduschu tuhlin un pa flanteem gabjuschu atpakkat us Franziju, kur teem eerohtschi atnemti un paschi sawangoti.

No Portugales raksta, la tas marschallis Sal-

danha, kas ar warru leela ministra weetu usnehma un par walbineefu usmettats, taggad atkal effoht no fawa ammata nozeltis un atlaisti. Taggad zits wiinna weeta par ministeru presidenti eezeltis, marlihs de Sã wahrda. Wiffi ar to un ar teem zitteem jauneem ministereem effoht pilnã meerã. Saldanha gan to ne-effoht wihlees, ka wiinnu atlaidschoht, bet palizzis gan meerã un taggad dsibwojohht us semmehm, woi nu pawffam prahtu meerã mettis, jeb nogaididams laiku, kad atkal warretu pasudduschã gohdã eektuht.

No Seemet-Amerikas. Is Nujorkas raksta, kahda tur leela gawileshana bijuse, kad tur aishnahlufe ta sinna pahr Sedanã uswarreschanu un pahr Napoleona sawangoschanu. Tahds trohksnis Nujorkã ne-effoht wis bijis tad, kad wiinnai Ritschmondu uswarrejuschì. Pascheem zeefirdigeem nau-das grabbejeem firds paliklufe mihlsta lã willa un tee likuschì musikanteem nahht un usspehleht. Kas labbi neprattis ar fibwo-saldo apdraudsetees, tam bijis labbat sawã faktã palikt, neta pulkã eet, kur Sedanã uswarretajeem wesselibas tikluschas usdsertas. Pullsten 12 ar leelgabbalu weenreis schauts un us scho sibmi wiffa Wahzeeschu flotte obstã lã behtin arbehrta ar flaggahm, kas tohti smulli isfattijses. Wiffi Amerikaneeschì libhs preezajuschees, til ween ne Frantschi un wiinnu brahtì tee Ibreeschi, kas keh-ninu Willemu nolammojuschi par schahdu par tahdu. — Sinnams, ka Wahzeeschì taggad pee Amerikaneeschèem stahwehs gohdã, jo schee laudis til zeeni tahs tautas, kas zittas uswarredamas leelus larradabus pastrahdajuschas. Libhs schim Wahzeeschì tur til mas bij zeenã, ka Amerikaneeschèem dsirdoht, nedrihlsteja par Wahzeeschèem faultees un sawu wal-lodu runnahht, — jo tad tohs nizzinaja. Taggad zitta leeta. Un gan drits wiffi un ir pats presidents Grants effoht us Wahzeeschu puffi. — Ir to fakta, ka wiinni, Amerikaneeschì, gan effoht Franzijas republiku apstiprinajuschì, bet lai tadeht nedohmajoht, ka wiinni to netaisnu larru, lo wiinni weddohht ar Wahzsemmi, nosaultschohht par labbu. Frantschi effoht wiffai pee ta wainigi un Pruhfschi newarroht meerã dohtees, kamehr teem ihsta drohshiba rohã. Frantscheem ja-usnemmoht wifs, lo Pruhfschi meera deht pogebroht un ta ne-effoht nelahda netaisniba no Pruhfschu puffes.

Bittas jaunã sinna.

No Nihgãe. Schejenes birgeru beedriba preelsch kahda laita tahdu summu nau-das bij nosazzijuse preelsch kauschu-kehka un ihpafchai kommissionei usdewufe, luhloht, woi scho kauschu-kehki newarretu saweenohht ar to jau pastahwedamu Latweeschu labdarrishanas kauschu-kehki. Dsird, ka tã ne effoht wis idewees un Latw. labdarrishanas beedriba atfazzijuse, ka wiinnas spehlã nestahwoht tahdus kehkus pawairoht. Tadeht nu ta birgeru beedribas lom-

missione apnebmusehs luhloht no sawas puffes ween ihpafchu kauschu-kehki dibbinahht.

No Zaggunnias. Kahds strahdneeks no Luddowas glahschu fabrika, wahrda Drewia, kreis-teefaslungam darrija sinnamu, ka winsch Stã August deenã us lahtschu jaktis buhdams Luddowas meschã to Dnormas mescha-fargu Josef Use netihfschi effoht noschahwis. Suns, kas lahjim pehdas dsinnis, pee-peschì eesahjis reet un zaur to winsch to beesumã buhdamu un ar tumshahm drehbehm gehrbuschohs Joseru Use noturrejis par lahzi un us ta schahwis. Us 40 sohtheem muggurã trahpihts, pehz mas stundahm tas effoht nomirris. Pehz tahs pee kreis-teefaslunga isklaufitu Drewina jaktis-beedru leezibas israhbijahs Drewina isteitschana pateefiga, ka tas schahweens netihfschi mescha-fargu trahpihts un ka tas naw launã prahtã darrihts. Tee paschi leezineeli turklahht wehl isfazzija, ka tas Josef Use preelsch sawas mirshanas isteizis, ka Drewinsch ne-effoht wainigs un scheem peeteizis, wiinna peederrigeem pe-lohdinahht, ka lai tee Drewianu tadeht ne-apsuhdsoht pee teefas. — Tee paschi wehl leezinaja, ka ne-effoht itt nelahda eemesla, no ka warretu dohmaht, ka tas launã prahtã tihfschi notizzis.

No Kronstattes. Kronstattes obstã tai 9ã September deenã notiklufe leela nelaimè. Tur effoht daschi kohpmannu fuggi eebrantuschì ar kerofinu, petroleumu, sehwele un nawtu. Starp scheem arri bijis weens Norwegu fuggis, ar wahrdu „Hans Brandis," lam eelschã bijuse nawtu. Scho nawtu peeminnetã deenã trahwuschì no ta fugga ahra, kad ap pullsten 11 pr. pufsdeenas us tahs laimas, eelsch ka 700 wahtes nawtas no ta fugga Brandis bijuschas eekrautas, — iszehlees ugguns-grehks. Til lo to nomannija, tad peeminnetã fugga matrohfschi kã arri no ta Amerikaneeschu fugga „Laboga" laudis ar laiwinahm steiguschees klahht un to degdamo laiwu wedduschì no zittu fuggu widdus ahra. Pa to laiku arri zitti fuggi bij to nelaimi eeraudsijschi un no wiffahm puffehm steidsahs pee glahbschannas. Ihpafchi ugguns-dsehseju laimas ar saweem wirfneeleem un laudihm drihs bij klahht; un kad tee eesahlumã til duhmas ween bij redsejuschi, tad dohmaja, ka ugguni warreschoht sawaldihht. Wirfnèeks Maletschkin ar kahdeem saweem laudihm usgabja degdamas laimas wirspuffè un likla uhdeni laijt us to degdamu weetu; zitti atkal darbojahs laiwai zaurumus eezirst, lai to warretu nogremdeht. Bet til lo uhdeni eelaida eelschã, tad tahs breefmas ihsti eeraudsijsa. Breesmigs trohksnis zehlahs laitam zaur to, ka nawtas wahtes sprahga puschu un nu degga neween fugga wirspuffè, bet arri us uhdens kahdas affis wissaplahrt, kur ta nawta bij uspluhduse wirsu. Birma laiwã bij ugguni libhs ar laudihm un tee newarreja neta wairs ahra tilt. Pascham lomanbeirim degga matti un wirffwahrti. Kas uhdeni lehza peldeht nemahjedami, sadegga turpat uhdeni

un tif retteem isdewahs glabhteess. Bittas laimas, las paspehja behgt, isglabbahs. Gallu dabbuja leefmäs 8 zilweli, 1 pasubdis un 1 stipri fadefsinajeess.

No Warschowas. 3scha September Pöhtufemmes pahrwaldinecks grabhs Berg atdarrijis to semmfohpibas israhdischanu, labda schinnis deenäs tur tillä noturreta un us lo 333 israhditaji sawas prezjes bij saweddufchi. Warr sawrast, la tur labbu un teizamü leetu buhs bijis daudf, la 275 israhditaji tikufchi apgohdati, 146 ar medateem, 46 ar usteilschanas raksteem un 78 ar naudas dahwanahm, un wehl 6 ar ihpaschu pateizibu no preefschneeku puffed.

Jaunakahs sinno.

No Berlins, 16tä (28.) Septbr. No Mundolsheimes schoribt sinno, la pee Strahsburgas padohfchanahs 451 offizeeri un 17,000 saldati sawus sarra-rihtus nolikufchi. Pultsten 8 no rihta muhfeji pilsehtu panehna.

— 17tä (29.) Septbr. Bittas awises schteetahs vare-dsejufchas, la Franzija Napoleona keisera walstis atkal tikfchoht eezelta.

No Rieles, 16tä (28.) Septbr. Kontreadmirals Helldt darra sinnamu, la pee Friedrichsortes (muhfu ohstai seemel-wattara puffed) pa deenu warroht braukt. Trihs sarra-dampfuggi isluhtodami irr braukajufchi un nomannijufchi, la ne pee Dahnu fallahm, nedf rihta-juhra libds pat Klaipehdu Frantschu fuggi neatrohдахs.

No Londones, 15tä (27.) Septbr. Daudfina ar ween siirat, la Parihsf laufchu paschu nefatizibä un dumposchana eijohht wairumä. Franzijas polizeja neweenu Franzusi, kad tam arri passe rohkä, nelaischoht no Kalejas ar fuggi braukt us ahrtjemehm.

Missijonesfwehtki Raunä tai 3. Juni 1870.

(Stat. Nr. 36.)

Munnas turreja 9 mahzitaji, pa starpam dseedaja, un wiss notikka schahdä labrtibä:

Bierhuff, Raunas mahzitajs, lä fwehtku faimnecks, pirmais sanahfufchohs weesus apweizinaja ar 118 Dahwida dseefmas 26. perschu, peerahbdams, la tif tee ween warr fwehtibt, kas irr no ta Kunga namma, — wella kalpi newarroht fwehtibt, — un tee ween drihst fwehtischanu fenemt, kas irr no ta Kunga namma, — wella behrni to nedabbujohht; tahtal isflaidrodams, kurri tee irr no ta Kunga namma, prohti, las peederroht pee Kristus meefahm, uesflubbinaja, lai mehs, Kristus lohjetki, schodeen sawä starpä fwehtijotees us missijones fwehtfeem, zits zittam labbu wehledami un Deewa palihgu luhgdami, beidschot stahstija, kas missijones darbs irr un lä mums to buhschoht strahdabt. Tad usaizinaja Raunas dseedatajus, lai arri pirmee sanahfufcho fwehtku-draudfi apweizinoht. (Kohris dseedaja: „Schi irr ta Kunga deen“ un draudse ar basunetajeem: „Kä spohfchi spidd mans Jesulinsch“ pirmo perschu).

Kerstens nolaffija pirmo lezjioni un to flaidrodams pee firbs listä, zil-leela muhfu nezeeniba, bet la Deewa midlestiba wehl leelala, jo winsch muhs wehl wairal midlo, ne lä mehs sawus grehtus mihtojam un ispesti muhs zaur Jesu Kristu.

Punfchels tad atkal nolaffija ohthro lezjioni pehtam, kad draudse bij dseedajuse: „At zil augsti Deews no sewis“ pirmahs 2 perschas.

Kerstens beidschot flaitija apustuku tizzibas leezibu, pehtam kohris dseedaja: „Sehowa, Sehowa, tawam wahrdam“ un draudse „Asturri sawu draudfi“ 1—5 perschas.

Gulecke no Lasdohues fazzija spreddiki. Munnu eewesdams winsch peeminneja, la mehs dsihwojam tahdä laikä, kur daschadas beedribas zeffahs: dseedaschanas-beedribas, beedribas, kur zits zittam palihgä nahf, wiffadas mahzibas peefchoht, laizigas mantas sakraht un darbus un mantas wairoht. Mehs arri schodeen effohht sabeedrojufchees, — woi muhfu beedriba arri libdsinajotees schahm beedribahm? Pehtam labdas mantas, labda mehrka mehs dsennotees? Mehs, lä Kristus lohjetki, effohht sanahfufchi faukti no sawas galwas. Tapehtam lai Kristus ween flaidrojohht to mehrki, pehtam la mums jadsennahs. Lai sanemmohht fluffibä tohs wahrdus, lo praweets Se-sajas usrakstijis 49, 6: „Las irr mas, la tu mans kalps effi, tahs Jehkaba ziltis ustaischt un tohs ap-turretus Israela atkal atwest. Bet es esmu tewi arridsan par to paganu gaischumu eezehlis, la tu manna Pestischana buhtu libds semmes galleem.“ Tad firidigi to Kungu peefauzis, lai pats zaur sawu fwehtu Garru to mehrki flaidrojohht, pehtam la mums buhs dsihotees, peenehna, la schec effohht pascha Deewa ta Kunga wahrdi, runnati us Israelu, wezzas derribas tautu, bet arri us mums, jaunas derribas tautu, — winni nofauzohht muhs par kalpeem, — un isflaidroschana parahdija: 1) Rabds tas darbs mums Deewa kalpeem, un 2) labdä spehlä schis darbs strahdajams. Las darbs effohht tikpat Juhdeem lä arri mums, Deewa walstibu lohht zaur to, la mehs weenfahrt paschi par ihstu Deewa draudfi paleklam un ohtru-fahrt tohs, kas muhfu starpä wehl to Kungu nepasibst, pee winna peeweddam jeb — tahs Jehkaba ziltis ustaisam. To jau no pascheem pirmeeem laifeem kristgä draudje ta Kunga kalpi darrijufchi un zaur to tad arri no pirmeeem waffaras-fwehtfeem fahchoht ta draudse effohht auguse un peenehmufchs. Bet muhfu kuhtribas un wahzibas deht, zil daudf wehl nedsihwojohht kristigas draudses widdü lä pagani! Un tomeht tas effohht mas, ween sawu draudfi lohht; Deews muhs arri effohht zehlis paganeem par gaischumu. Un zaur to tas darbs muhfu paschu starpä neitfchoht aiskawehts. Bet jo wairal mehs us to peespeedischootees, paganus Deewa walstibä eewest, jo wairal arri paschi mohdischootees un pee atsihschanas un flaidribas nahf-schoht. — Bet teescham leef, — ne-isdohfchootees, ja paschi ween us sawu foehfu pakauschootees. Tapehtam daschi jau nemmotees mahzibt, la mums par agri missijones-darbu strahdohht; wehl deesgan effohht darba pee mums pascheem. Ka mehs parradneeki arri pee sawu paschu draudsu aploppschanas effohht,

tas ne-effoht leedsams. Bet weenu darbu buhschoht strahdabt un ohtru nepamest. Us abba hm puffedm mums effoht jastattahs. Un it weenam peenahlo-tees ta strahdabt pehz ta spehka, fo tas Kungs pa-fneeds. Rapehz daschs tahds bailigs, ismissis un nedsihws staigajoh? Apustuti arri bijuschi wahji, bet no ta brihscha, fur swehtais Gars pahr win-neem nolaidahs, tee gluschi zittadi pahrwehtuschees un wairs nebihjuschees. Pehz swehta Garra spehka tadeht mums wisseem effoht jadsennahs un t. pr. (Dseefma: „Al muhsu spehzihsch lohti wahjisch“ 513, 2.).

G. Kaehlbrandt no Jaun-Beebalgas nu stah-stija pahr to darbu, fas no Leipzigas ewang.-luterissas missijones libds schim Indija pee Lamuteem ta swehta Garra spehka pastrahdabts. Winsch ibsumâ pahrstaigaja wiffas tahs missijones-weetas Preefsch-Indija, stahstija pahr to grunti, kurrâ schis missijoneskohns isaudsis, pahr Indeeschu lahtu starpibahm, fas scha lohka augumu lohti lawejoh, fa Jesus Kristus pats, un winna kalpi, mehs zilweki, effoht scha missijoneskohna kohpeji, un swehtku weeseem schahdas mahzibas pee firds likka: 1) Waijag sub-dus peelikt pee missijoneskohna saknehm, jeb naudu preefsch missijones doht, un 2) Nemm sawu tulschu firdstrubstii, eij pee dsihwibas awota, peefmell to tur pilnu ar dsihwibas-ubdeni un isleij to pee missijoneskohna saknehm. Schis effoht tas masalais darbs. Leelalais effoht tas, fo tas, Kungs Abraamam us-wehleja: „Iseij no tawas semmes, un no taweem raddeem, un no tawa tehwa namma us to semmi, fo es tew rahdischu; jo es darrischi tewi par leelu tautu.“ Bil no Giropas taggad tur irr isgahju-schi (nupat schinni waffarâ atkal 3 istelleti) un zil pawiffam ta Kunga wihna-kalnâ strahda un fa tas darbs isdohdahs, tas arri ibsumâ tikka peeminnehts un iestabstihis. Ihpaschi jauki effoht tee augti, fas parahdotees zaur skohlahm, fas tur dauds labbat wehl tohpoh kohptas un apmellekas, ne fa pee mums, — un zaur labprahhibu us dahwanu dohfschanu preefsch skohlu un basnizu usturreschanas. Par leezibu winna skaidras dsihwofchanas effoht arri tas, fa pehrnaja gaddâ pee wisseem Indijas kristiteem ne weens behrnisch ahrlaulibâ dsimmiss. — Lai tapehz, brahti, effoht pastahwigi eelsch wiffa labba darba.

Vierhuff mahz. missijones-draudsi usstubbina-dams subdus peelikt missijoneskohna saknehm papreefsch 2 waijaschanas, tad 3 luhgschanas zehla preefschâ. Tahs 2 waijaschanas bij pahr tehwareisi jeb swehtu luhgschanu, prohti: 1) „Kurra luhgschana irr ta wissgrubhtata?“ un 2) „kurra ta wissweeglata?“ — Kad to atbildeja, tad mahzitajs skaidroja, tadeht mums grubti nahkotees luhgt: „Taws prahts lai noteel;“ jo mehs allasch gribboht, fa muhsu prahts lai noteel. Deewa prahts arri effoht, lai mehs nem-moht un dohdoh, bet muhsu prahts, tif ween nemt, bet nedoh. Tapehz deenischas maisites gan wiffi

luhdsotees, bet lai Deewa prahts schè wirfs semmes un arri pee paganeem noteeloh, ta daudsi fas ne-gribboht. Winsch tadeht draudsi uslubbsa 1) luhgt, 2) doht un 3) nemt, — luhgt, lai Deewa prahts pee paganeem noteel, doht fawas dahwanas un fa-nemt tad, fo Deews mums dohd. — Wiffi luhdja pirmahs trihs luhgschanas, tad apstahjabs un pehr-minderi gabja ar tessekeem dahwanas salassidami. Kohris pa to starpu dseedaja: U mobstees gars no wezzahm deenahm“ un t. pr. Nu tahs zittas luhg-schanas tahlak flaitija un Vierhuff mahzitajs fir-nigi Deewu luhdja par Deewa walstibas isplattis-chanu, par kristigu draudsi un t. pr., turklahz pree-zigus dewejus no firds swehtidams. Ar to pirma swehtku nodakka beidsahs.

(Us preefschu wehl.)

Dahrjs smilfschu weetâ.

(Ohra sinna pahr ratweeschu kurlmehmu skohlu.)

4tâ August salassijabs wezzâ Sallaspils pasta namma, 17 werstes no Nihgas, labs pulzinsch tautas un behrnu draugu us jaukeem swehtkeem, fa Widsemme wehl naw redseti. — Schinni deenâ eefwehtija to kurlmehmu skohlu preefsch Ratweeschu behrneem. Jgaundâ jaw preefsch lah-deem gaddeem tahda skohla no Fendras mahzitaja Solo-lowski irr eetaisita un labbi us preefschu eet. Labs laiks irr, fa arri pee mums schi leeta tikka zilata un pahrdoh-mata, fa Widsemme tahdu skohlu warretu uszelt. No ne-laita Ummurgas mahzitaja Meiten jaunellis, ar wahrou Abholinsch bij pamohdinahts un usstubbinahts Nihgas kurl-mehmu skohla us scho darbu mahzitees un sataisitees. Kad nu Abholinsch ar zihligu prahtu sawu mahzibas laitu tur beidsa, tad bij jadohma us tam, winnam weetu gahdaht, fur Ratweeschu tautai pee teem nabbagu kurlmehmeem behr-neem warretu kalpeht. Gaddijabs renteht us ilgakeem gaddeem to wezzu Sallaspils pasta nammu ar lahdam puhraweetahm semmes. Mattisfchu mahzitajs Moltrecht usnehmahs par to leetu ruhpetees un gahdaht. No mih-lestibas dahwanahm, par kurahm arri awifes sinna dohta, tas nams no jauna tikka uskohpts un wiffas waijadsigas leetas eegahdata, ta fa 4. August par eefwehtischanas un behrnu usnemfchanas deenu ar Deewa schehligu palihgu warreja nolikt.

Schâ deenâ tur fanahja tif dands behrnu draugu no Widsemmes un Nihgas, fa arri no Kursemmes, fa istabâ ruhmes nebija un Deewa-wahrdi pagalmâ bij jaturr. — Widdâ stahweja tee trihs kurlmehmi behrni, fas jaw bij atwesti — wehlaki wehl trihs ziti klah nahja, — laikam pirmoreisi sawâ muhschâ no tif dauds azim ar firnigu schehlumu usstattiti. Papreefsch lahdas perschas no dseefmu grahamatas dseedaja un tad Dohles mahzitajs Laurit us-runnaja tohs draugus, eefahdams ar teem wahrdeem: Wiffu fo juhs darrat ar wahrdeem jeb ar darbeem, to wiffu darrat eelsch ta wahrda ta Kunga Jesus (Koll. 3, 17.). Winsch rahdija zil noschelojami tee nabbagi kurlmehmi behrni, fas zilweku starpâ dsihwodami tomehr fa weentuli irr, atschkirti no tahm wissaugstatahm un lab-bakahm mantahm, fo Deewa schehlastiba mums peefschire un fa mums peenahfahs winneem palihdseht un Jesus wahrda sawu mihlestibas darbu pee winneem darriht. Kad mahzitajs bij runnais, Dohles dseedataju kohris no dseefmu us 4 balim to flauptu u firds pazillaja un tad Thomson kungs, Nihgas Ratweeschu beedribas preefschneeks, schahs beedribas wahrda tohs fanahlfuschus draugus ar firnigeem wahrdeem preezinaja. Winsch isteija sawu firds-

preeku, ka arri Widsemme preeksch Latweeschu behrneem tahda fshla/taggad uszelta, kas ar Deewa valihgu par weetu palisschoht, no kurras gaischiba un fwehtiba isheet. Tahkati winsch luhdza un pamabzija wiffus spehkus fanemt, ka lai schi fshla augoht un salkojoht, jo tik tad, kad tauta patti strahdajoht un gahdajoht, arri schi leeta winnai par fwehtibu un par pee-augschanu buhschoht, un beidschoht pateizibu fazzija teem witreem, kas par schahs fshlas eetaiffchanu tik zihrtigi ruhpejuschees. — Pehz dseeda-fchanas Mattihschu mahzitajs usstubbinaja tohs klachtubdamus draugus Deewam pateist, kas mums wesselus lohzeffkus dewis un scho pateizibu arri ta rahdibt, ka mehsh tohs nabbadfinus, kurru deht schodeen fanahlfuschi, peeminau paturram ar wahrdeem un darbeem. Winsch ihsds wahrdds stahstija. ka ar schahs fshlas ustaiffchanu bij gahjis un tad to fshlas nammu eefwehtija, ka lai buhtu Deewa un fwehtibas nama. Beidschoht Itcheles mahzitajs Brockhusen luhosa, ka tee draugi fawu mihlestibu un pateizibu tuhltit arri ta gribbetu rahdibt, ka katrs fawu seedinu winna rohka noliftu. Schi luhgshana ar preeku tikka peepildita un wairal ka 25 rub. fshlai par labbu eenahza. Rahdas perschinas dseedajufchi tee draugi schibrahsh, katrs us fawu mahju greefdamees un ar preeku un pateizibu to jaunu fshlu ar teem, kas tur mahjo un mahzahs, Deewa schelastibai pawehledams.

Ta nu tas dahrs irr eetaiffhts un dewini lohjini taggad tur eestahditi — jo bes teem sescheem wehl trihs bij peeteikti, ka nahfschoht — un teef aplohyti. Gruhts gan irr tas darbs pee scheem nabbadsineem un ta ta fshla fmiltschu weeta stahw, ta daschs warrbuht arri schohs behrnus par fmiltschu semmi turr, fur naw wehrti strahdaht un tomehr tas darbs ar mihlestibu un pastahwibu jadarra, jo winni arri zaur Kristus affnim atpestiti un fawus augfus neffihsh, kad mehsh tik ne peetubstam darriht, kas peenahfahs. Smiltschu semme labbus un baggatus augfus warr audseht, kad tik welguma un fuhdu netrubst. Daspehz, mihti tautas beedri, lai ne-aismirstam scho fshlu fawas luhgshanas peeminneht, ka Deewa raffa winnu slazina un winnai augumu dohd, bet lai arri kuhtri ne-effam fawas mihlestibas dahwanas uppureht, ka winna teef aplohypta, ka wajjaga. No Widsemmes un Kursmmes gan irr famesti pawiffam 2067 rub., ka Baltijas webstneffi lassam, bet leelaka pufse no schahs naudas preeksch pirmas eeristefchanas jaw isdohta un ta fshla gruntigi ne warr pastahweht, ja ne irr kaptals, no kurra intrefsehm winna usturrabs, jeb ar to semmes gabbalu warr novirtt, no kurra fawu wajjadfibu dabdu. Tapehz arri tee preekschneefi irr nodohmajufchi ar laifu tahdu kaptalu falassihht un zerre, ka to tizzibas un tautas beedru mihlestiba deesgan spehzigga buhs, ka scho mehrki panahfam. Bet ja tewim, mihtais Ribgas brauzejs, tik dauds wakkas un tik dauds mihlestibas firdi irr, tad istrauz jel zaur Wastawas Ahriihgu pa wezzu Daugawas pasta-zeffu 17 werstes un aplusho patz ar fawahm azzim to fshlu, fur muhsu nelaimigi kurlmehmi behrni teef mahziti; tas namma tehws tewi ar preeku usnems un wiffu tewim rahdihsh, un — schehl nebuhs.

Ta Runa muhsu Deewa laipniba lai pahw mums paleet, un paschfirr pee mums muhsu rohku darbu, ir muhsu rohku darbu lai winsch to paschfirr. (Dahw. dj. 90, 17.).

W.

Dahwanas,

kas peenestas preeksch kurlmehmu fshlas.

Sirsnigi pateikdams leezinaju, ka preeksch Sallaspihs Latweeschu kurlmehmu fshlas esmu eenehmis:

No	Gulbenes draudses	103 rub. — kap.
"	Limoaschu "	60 " — "
"	Nistrautles "	47 " — "
"	Mas-Sallazzes "	40 " — "
"	Dinamindes "	28 " — "
"	Leeferes "	17 " — "
"	Befsu semmju "	10 " — "
"	Sigguldes "	10 " — "
"	Stuijenes "	10 " — "
"	Dohles "	7 " 30 "
"	Pinku "	5 " 75 "
"	Rihtatures "	4 " 60 "
"	Leelwahrdes "	4 " 50 "
zaur	Befsu aprinka prahwestu par ohtrreis no 2 draudsehm	2 " 4 "
"	Rohpaschu jaunato mahzitaju G. Walter	1 " — "
"	postu no tahda nepasifstama	5 " — "
"	to awiji „Sonntagsblatt“ ohtrreis	3 " — "
No	Kurssemes:	
a)	zaur general-sup. Lamberg no daschahm draudsehm	259 " 47 "
b)	zaur mahzitaju Bielenstein, dahwanas, kas eenahlfuschas dseeda-fchanas fwehtkos Dohbels	275 " — "
c)	zaur mahzitaju Conradi hosrahtam Dhrif eefuhiti	9 " — "
Ta	kurlmehmu fshlas eefwehtifchanas deena, 4ta August eenahza:	
a)	no teem tur fanahlfuscheem weeseem	25 " 19 "
b)	no dascheem Ribgas Latweeschu beedribas peederigeem	42 " 40 "
c)	no Liggeru ammata zaur eltermanni Pfawneel	25 " — "

Summa: 994 rub. 25 kap.

Ar tahm agratahm dahwanahm kohpa: 2067 rub. 8 kap. Moltrecht.

Labbibas un zittu prezzu tirgus,

Rihga, 18. September 1870.

M a f s a j a p a r:

1/3	tschtw. jeb 1 puhru kweeschu	4 r. 20 f.
1/3	" " 1 " rudju	2 " 55 "
1/3	" " 1 " meeichu	2 " 10 "
1/3	" " 1 " ausu	1 " 30 "
1/3	" " 1 " rupju rudju miltu	2 " 20 "
1/3	" " 1 " bihdeletu rudju miltu	3 " 50 "
1/3	" " 1 " kweeschu miltu	4 " 40 "
1/3	" " 1 " meeschu putraimu	3 " 20 "
1/3	" " 1 " grillu putraimu	— " — "
1/3	" " 1 " ausu putraimu	— " — "
1/3	" " 1 " strow	2 " 60 "
1/3	" " 1 " kartuppeku	— " 80 "
1	puddu	— " 30 "
1/2	" jeb pohdu dseljes	1 " — "
1/2	" " appinu	— " — "
1/2	" " sweesta	5 " — "
1/2	" " tabaka	1 " 25 "
1/2	" " trohna linnu	— " — "
1/2	" " bralka	— " — "
10	puddu jeb 1 birtaw. trohna linnu	41 — 47 " — "
10	" " 1 " bralka	38 — 40 " — "
1	muzzu linnu fehlu	— " — "
1	" sifku lasdu muzzu	14 " 50 "
1	" eglu muzzu	14 " — "
10	puddu (1 muzzu) farlanahs fahls	6 " — "
10	" " rupja baltahs fahls	— " — "
10	" " smalkas baltahs fahls	6 " — "

Zihst 18. September pee Ribgas atnahlfuschi 2090 luggi un aishgabjufchi 1647 luggi.

No jensures atwelehts.

Rihga, 18. September 1870.

Atbilbedams redaktehsh A. Leit an.

Gludinoschonas.

Rujen-Ballistes draudse, Kurbelsmuischjas mobjas Tit o Kasper un Spirts Solde effobt konturic krituichas un tabekt turrenes pagasta te-fa leel is-luddinacht, fa no 12ta August f. g. rebliocht, pebz 3 mehnescheem ve-minnetas mabjas tit-hocht uhtropē pahroobtas. Libes tam pascham laitam lai pee turrenes pagasta-teesas u-robbotees wiffi tee, lam no tahm mabjahm lahdas taisnas parrabu-prassifchanas buhu. 2

Mannā drifku-nammā Rihgā, pee Behtera bas-nizas, warr meitas un sechni (kas 15 wei 16 gab-dus wezzi) darbu dabbuht. **Cruft Plates.**

Witna-bohrē warr jaunelis, labbaki buhtu fa 'ahos no femnehm, labbu weetu dabbuht Suworow- un Fuhrmannu-eelu stuhri N 28.

Apprezehs waggere, lam labbas leezibas, kas pots warr laulus arstrahraht un lobpus uslat-tiht, warr lahda masā muischā weetu dabbuht. Turpat arri weens sweijnests wa jadsigs. Klab-takos sinas isdohē C. Plates drifku-nammā pee Behtera basnizas, Rihgā.

Jaunas meitas, kas strohderechānu gribb ee-mahjites, warr bes malkas weetu dabbuht lee-lajā Smiltschu-eelā N 15.

**F. Mitschkes
zimdu fabriki**

us Altonas zella, waijag mabjitas zimdu-schu-wejas, las darbu nemm pee serwis mahjā un tahm apsobla pastahwizu darbu un labbu aigu doht. Jaunas meitas, kas zimdu-schuhjichānu gribb ee-mahjitees, warr-pa walti to schinni fabrika mah-jitees. Us to jaunu zimdu-schuhjichānu maichinu warr taues freetas strahnezes darbu dabbuht. Schumewas, las ar to maschinu proht strahdoht, warr 70-80 l-peikas par deenu nopelnit. La-deht zaur scho sinu meitahm, las ar darbu gribb pelnitees, schahdu darbu usrahdam.

Saweem draugeem un pasifstameem sinnamu darru, las sawu weesu-nammū tai 15. Oktober 1870 no wezjas weetas us kobj-manna Rehla mahju, Eljabetes-eelā Nr. 25, pretti Wehrmanna dahsam, taggad pahrzelschu. Wiffieem saweem draugeem un p. sibstameem fir-nigu patejibu par to mannim wezjā weeta pa-rahditu ustizjibu isfazzidams, luhosu to paschu mannim orri us preelshu neartant.

**G. Gichbaum,
agrati: Bandau un Spier.**

Wihrin- un Silasch muischā, Krimmuldes draudse, teel daschas leelas un masas mahjas spehzi geem fainnekeem us renti isdohbas. Arri irr isrentejomis weens trohgs ar semmi Behterburgas leeljeha mallā. Tuhlin wiffu warr norunnacht pee turrenes muischās waldischanas. 2

Ulbrotu pagasta waldischana taggad latrā ohtreena no pagasta lohzelieem teetas-nam-ā fanemim wiffadas matjaschanas un isdohē jaunās posses. 2

Rihgās kreise, Krimmuldes basnizas draudse, Krimmuldes pilsmuischās pagasta, irr debi grun-tineela nomirschanas weena mabja no 25 dabl-deri 49 gr. leela, pahroobdama. Tuwasas sinas irr dabbujamas pee muischās waldischanas. 2

Tweres gubernija, Starizas kreise, lahda mui-schā teel libh 2000 dessetines augligalu iturumu un plawu par lehtu malku isrentetas semneceem, las tur us dshwi gribb cetaittees.

Slaidrasas sinas pahē to warr dabbuht firsta kurakina lantori, Stariza, ar scho obressi:
Городъ Старица, Тверск. губ. въ контору князя Курякина въ Степановское. 2

No Poltzejas atwehlehts. Drifkehts un dabbujams pee bilshu- rn grahmotu-drifletaja Cruft Plates, Rihgā, pee Behtera-basnizas N 1.

Gewehrojams!

Linnu- un linnefehklun-andele

irr eerikteta no ta Rihgas kobjmanna N. Dauge, Behterburgas Abr-Rihgā Smiltschu-eelā N 24. Andeli weddibz Martin Pehfschen.

Mehs luddsam wiffus, ndels-draugus un semmes-lauidis, mums sawu ustizjibu atwehleht; turpretti mehš apsoblamees, wiffus, turri ar mums andelehs, gohdigi un riktigi apceeneht.

Martin Pehfschen. - N. Dauge.

Wiffieem sawcem andeles draugeem un semmju fainnekeem darru sinnamu, la arri schinni gaddā linnu- un fehklas pirkichu, tabekt luhosu, lai schabdas prezēs pee mannis wedd' un apsoblu to labbalo tirgu, riktigu fanemichānu, pee la neweens walti neitiks uskawehts. Andeles darbu patš strahdaschu.

J. C. Schulz,
andeles wahdēs: „jaunais melderis.“

**Rihga un
Kalnezeems.**

Dampfuggis „Union“ taggad no pirmdeenas 21. September stary Rihgu un Kalnezeemu, arri pee Bolderaajas, Dubbulteeem un Slohtas apturredams, brauts schahdā wihse, prohti latrā

pirmdeena } pebz pufdeenas pulstien 1 no
trechdeena } Kalnezeema us Rihgu;
peelreena }

tapat arri latrā
ohtrdeena }
zettortdeena } pebz pufdeenas pulstien 1 no
festdeena } Rihgas us Kalnezeemu.

Swehtdeen, 20. September pulstien 1 pebz pufdeenas pirmu reis brauts us Kalnezeemu.

Jumurdā, Zehsu kreise un Chrglu basnizas draudse, tā arri Matricha muischā tohp fainneeku mahjas pahroobtas.

**Wehrnu-usturr
mahtes-peena weeta**

preelsh sibstameem un wahjigeem behrneem taggad atkal dabbujams

Alfred Busch (Hach),
aptekeera prezzu- un pehwju-bohdē, Rihgā.
Turpat ar warr dabbuht labbu
petroleumu.

Sunnu juhduš pehrl un par swanni malka 25 lap. **F. Mitschke** ahd' gehra fabrika, Altonas zella N 7.

**Petroleumu- un ligroaug-
lampas,**

las preelsh fainneezibas lehti derrigas, par lehtu tirgu pahroobd! 3

J. C. Martinoff,
Rihgā, Sinder-eelā N 4.

Ahbotu lobtu pahroobschana no ahbotu lobtu floblas trohna Blohmes muischā. Smilteneš fir-spehlē, schinni gaddā sahlfers 24. September. 1

La Maslawas ugguns-apdrohshinas beedriba, lam grunts-laptals 2,000,000 rubli un wehl labš referwe-laptals, apnemmas preelsh ugguns arehta apdrohshinaschanas wiffadas sustamas un nekusta-mas mantas. Winnas isdarritajis pre-lsh Zehsim un Balmeeres, tā arri preelsh scho pilshschu treisehm irr **N. Sandberg, Zehsi 8.** 1

Weena istaba ar stalli preelsh 3 fir-geem irr isihrejama Spittaku-eelā N 5.

Petroleumu

pa muzzahn un stoppeem pahroobd Sirgu-eelā Nr. 10.

Julius Burchard. 1

Wiffieem manneem draugeem un lunde-hm dohdu to sinu, la es sawu wihna-pagrabu atkal ar jaunahm prezehm esnu apgadajis un peedahwaju wihnu, rummu, porteru u. t. pr. par lehtakeem zenneem. Labbu un ustizjigu apdeeneschānu apsob-lidams luhosu ar sawahm waijadshibahm manni apmekleht.

Karl Enslers,

de Chey nammā pee wezjeem Smiltschu wahrteem, prettim **Medich** f. Eng. magazihnel.

Baltas, tā la raibas dshijas (wiffadās pebrwēs) no manna pascha fabrika irr dabbujamas mannā lantori, Sinoer-eelā N 6, tā arri mannā fabrika Sakslandā. 3

J. C. Neunsiq un beedr.

Balle

Rihgas Latweeschu beedribas-nammā, Swehtdeen', 20 September 1870.

Muskis sahlfes pulstien 8 waktarā. Pee labdarriichanas beedribas pederrigas dah-mas tiks bes malkas celastas, bet beedru-sihme irr japarahda. Kungi no abahm beedribahm malka 50 lap. - Sweidhi warr tit zaur beed-reeem tilt ewewit un malka lungi 75 lap. un dabmas 30 lap. 1

Rihgas Latw. labdarriichanas beedr.

**10 rub.
patezibas alga.**

9. September f. g. irr balts zetierfuns ar dsel-tenu galwu, baltu strihpu par galwu un leeleem dselteneeem plektem, ar ahda banti ap kattu un dirahm bleku sihmehm pee bantes, las us to wahrou „Karo“ klausā, pasuddis. Kas scho sunni atraddihš un winnu nodohd lantohri no **Kahrl Berner** Bahlu-eelā, tas dabbuhs to ap-soblitu algu.

Pai fargahs to sunni pirt!

Bauslas leeljekmallā, 12 werstes no Rihgas, Mas-Zumprawmuischās walfie, Blowneel mahja, irr weens goischbruhšs firgs, 15 gabdus wezd, un weens wahjis us fedderehm ar grubnu pehmi mahlehts un silu wadmali isfists, tai 30. August f. g. no sagleem firgs arstahis, un wahji neus-teizamam zilwekam nonemti. Ja las pebz tahm leetahm miletu, warr minnetā mahjā peeteiktees pee fainneela **N. Stulte.**

Plateš, Rihgā, pee Behtera-basnizas N 1.

Marfa un Andrejs.

(Statt. Nr 35.)

Arri Marfa bija preefsch preeka miruse; ne leela, winnai wehl nepasibstama galwas pilssehta, nedf lauschu bursma us Maskawas eelabm, nedf Krem-las gresnumš, ne kas newarreja behdigo eelihgsmoht un eepreezinahť. Tikai weenas dohmas bija win-nas dwehselē — dohmas us sawu pakkat atstahťu draugu! — Winna tikka tai preefsch winnas no-fazzitā istabā zara pilli nowesta; winnai waijadseja no sawa tehwa schkirtees, tikka Natalija warreja pee winnas palikt; ta, winnas jaunibas draudsene, winnas mihlestibas lihdsinnatneeze, bija ta weeniga, ar ko winna drihľsteja, par to weenigo runnahť, kas winnai mihľsch pasaulē. „Natalija,“ winna mehdsā daudľfahrť runnahť, „tu wehl ne-effi ne kad mihľo-juse, tu wehl nesinni to preeku, mihľtako pahť wissu mihľoht. Mans Andrejs irr manna pasaulē, winnā irr wissā manna dsihwoschana saweenota. Preefsch winna es luhdsu, kad es preefsch Pestitaja bildes us zeffeem; us winnu dohmadama es eemeegu wal-larā, winsch irr mans sapnis nakti, un kad usleht-dama saule manni mohdina, tad es winna bildi redsu rihta farkanumā Andrejs irr man wiss! Kad saule sawus mihľigohs starrus mannā zeeťumā leel atspihdeht, tad es dohmaju: par scheem spohscha-jeem starreem preezajahs arri mans Andrejs! Kad lehna wehsma us manni puhseh, tad es runnaju appatsch sewi: scha wehsmina spehlejahs arri warr-buht ap manna Andreja bruhnajahm mattu sproh-gahm. — Naug, Natalija, kā schihs tas rohku rohtas pehrles us weenu sihda paweddeenu usweh-ťas no ta teef lohpa turreťas, tapat wissas mau-nas dohmas un juschanas turrāhs lohpa zaur to mihlestibu us Andreju. Sarauj' tawas rohľas rohľas paweddeenu un wissas tawas pehrles birrihs semmē; atnemm man mannu Andreju un winna mihlestibu, un wissā manni preeki, manna laime, manna dsihwiba, wiss suddihs un Deewa mihľiga pasaulē buhs preefsch mannis tumseh kaps.“ — Natalija klausijahs us sawas draudsenes runnu, un abbas saweenojahs luhgschanā, lai Deews So-anna Breesmiga azzis no winnas nogreestu.

Wehl ne kad Maskawa nebija til daudľ flaišto sawos muhrōs lohpa redsejuse; wairak ne kā diw'-tuhľstosch jaunās seewischkas no wissahm lahrtahm un no wissahm Kreewu semmes pilssehtahm bija lohpa sawestas, usturrejahs zara pils istabās un gaidija us sawa liktena isschkirshanu. — Behdigi tikka deena preefsch raudsišchanas un iswehleschanas nofazzita un fataišichana us to deenu uslikka zara saimei daudľ darba. Sinnatneeku seewischkas bija pastelletas, kas jaunahs flaištahs dahrgōs, smar-šchigōs uhdenōs masgaja, winnu mattus pinna un

eesmeheja ar salwehm; mannigās skrohderenes strah-daja deen' un nakt' tuhľstoschus farafanus no gaisch-farkana sihda drehbes schuhdamas; tapat tikka plat-tas, ar pehrlehm apschuhtas rohtas, ar ko bruhnohs un gaischohs mattus apsegt, pataišitas; preefsch glihti sakrumpota kreffla sapohgaschanas pee kalla un rohľahm bija rubina pohgas waijadsiģas. Tā zars gribbeja; wissahm waijadseja pilnigi weenadi gehrtahm buht, un kā mahjas winna preefschā nahť, lai zaur lahdu ihpaschu skunstigu gresnumu, lahdas dabbas flaištums netiktu pahť zittahm pahri zelts. — Nofazzitahs deenas rihtā garra rinda zara wahgu, kurrōs Kreewu-semmes flaištuma seedi sem schleijera eeffschā sehdeja, brauzā lehni us Aleksand-rowu, kur toreiš' zars dsihwoja. Kluffu zeesdamas un dohmās nogrimuschas jaunahs seewischkas seh-deja; wissahm firds pufsteja leelakai dalkai preezigā zerribā, ka tikschoht iswehletas; zittas bihjahs atkal no iswehleschanas. Marfa raudsijahs baitu pilna us semmi un dohmaja us sawu Andreju.

Pils leelafajā, krahšchnajā istabā zars sehdeja us augstu krehľlu; winnam bijai kaschoka zeppure ar krohni galwā, un bija apgehrbees ar purpura man-teli, kas ar pehrlehm un dahrgem afmineem bija baggati apschuhts. Zara krehľlam katrā puffē lungu sehns stahweja; tee bija flaišti no auguma, ar bal-tahm drahnahm apgehrbti, ar sudraba lauschānahs zirwi isrihkoti, un ar dahrgahm kalla sehdehm is-gresnoti. Kehde, kas sehnam pa labbo rohku ap kaku bija no tihra selta, ta, kas tam pa kreiso rohku, no sudraba. Netahlu no zara skrihweris sehdeja pee galbas, kas ar selta drahnahm apseģts; winnam preefschā pergamenta rullis gulleja, kur jauno seewischku wahrđi, kas us Maskawu preefsch iswehleschanas westas, bija farakstiti; jaunahs flai-štahs skrihweris usfauza ar wahrđu, uswahrđu dsih-wes lahrtu un wezzumu. — Un ka ikweena tikka usfaukta, tad winna nahza preefschā, ar faunigahm azzihm, rohľā baggati ar seltu ischubtu lakkatu turredama; schai lakkatā bija ihpaschneezes wahrđs eefihmehts. Semmi us semmi noleedamahs win-nas nahza zara sehdeťam tuwal, nolaidahs us zel-teem, uslikka lakkatu us trohna palahpehm, un gahja kad sihme bija dohta prohjam. Sa lahdas augums waldineeka azzis patišchanu atradda, tad winsch metta sehnam pa labbo rohku ar rohku, lai lakkatu usaeem; ja sihmi nedewa, tad sehns pa kreiso rohku lakkatu pazehla. Rakstitajs eefihmeja sawa lunga mehmahs pawehles sawā rakstā.

Arri Marfa nahza. Bahla, ar nolaištahm azzihm us semmi winna nahza nedrohšchi, un kad winna Soanna trohna preefschā sawus zettus lohzija, tad swarrigajs lakkats isľihdeja winnai is rohľahm. — „Marfa Wassiljewna, 18 gaddus wezza, Nowgorodas lohpmanna Wassilja Sabalina meita,“ rakstitajs

bija ar fkanu bafsi nolaffijis un gaidija us zara pawehleschanu; bet Joäns bija flaituma apbrihofchanâ nogrimmis; ilgi, ar redsamu patilfschanu winna azzis luhfojabs us Marfu, kamehr pehdigi sehn, ar jelta kehdi, fawa walbineeka juschanas no flahrsdams nahza un laffatu panehna, bef ka us fihmi gaiditu. Bef apfinnafchanahs Marfa isgahja ahra; winnai wehl bija tif fo fpehka, ohtra istaba ee-ect, fur wianna nogihbuse pakritta. Joänna azzis raudfijabs winnai paffat bef nogreeshanahs.

Wehl daudj to flaitako un feededamako jaunu feewifchu nahza pehz Marfas zara trohna preefchâ, bet wifsch dewa arweenu rettat fihmi sehn pa labbo rohku, lai laffatu pazell. Joänna azzis swehra taggad gruntigati; wifsch bija flaitibu wifseelakaja pilniba, wifsch bija flaito bet pasemmigo Marfu redsejis.

Pehdigi bija arri pehdiga jauna feewifchka aisgahjufe; fwarrige laffati tifka pahrsfakitti — dimi tuhftofchi bija pa kreifo rohku; sehn pa labbo rohku bija tifkai diwdesmit fchetri. — Iswehletajam fluwa pawehle, lai zara pilli paleek, fur katrai fewifchka istaba tifka eerahdita. Tahs zittas gahja pee faweem raddeem atpaffat; winnas paturreja dahrgahs drechbes un baggatabs galwas rohtas, ar furrahm winnas zaram preefchâ bija rahdijuschahs; par peeminnu winnas arri dabbuta to laffatu, ka winnas us trohna pakahpehm nolikkufchas.

Ohtru deenu pehz tam tifka iswehleschana no paffat-palizzejahm tai paschâ kahrtiba isdarrita; tifkai diwpadfmit zars iswehleja, bet diwpadfmitu starpâ bija arri Marfa. Un atkal reis zars falihdsinaja iswehletahs sawâ starpâ; wifsch ilgi pahrdohmaja — pehdigi wifsch pawehleja wifsch atlaist bef diwahm, un schihs bija Gidokfija Bogdanowna Saburow un Marfa Waffitjewna Sabalin.

Kas pee fcha spreeduma Marfas dwehsele greefahs kâ winna katur reisi drebbeja Breesmigo eeraugoh, fo winna jutta, kad pills fullaini pee winnas bef, wai ar kahdu darrifchanu speedahs, kâ pee sawas nahkamas walbineezes, to mums newaijaga stahstih. Katru azzumirkli winna bihjabs, ka winnai ta sinna jadsirdoh, kas winnas pehdigo wahjo zerribu nopohstifchoh. Lohti lehni winnai laiks pagahja, gan gaididamai, gan baikodamai. Wehl arweenu zars nogaidija kawedamees; il deenas wifsch redseja Gidokfiju, redseja Marfu, un farunnajabs ar tahm abbas flaitahs falihdsinadams, bet arweenu wifsch wehl newarreja nospreest, kurru wifsch lai iswehlejahs.

Iswehleschanahs bija arri grubta; abbas bija arri pehz sawas wihjes pilnigi flaitas; bet winnas warreja tifpat mas falihdsinah, kâ gaischo faules deenu, ar miyligo nakti, kad mehnesh spihd. Gidokfija bija leela, flaita un feedofcha; rahdijabs, it ka dabba winna jaw buhtu par walbineezi rad-dijufe; flaitajs augums, lepna istureschanahs rah-

dija, ka winna jaw walbineeze. Winnas azzis fibbinoja uggunigi; tahs raudfijabs ikweenam libhs paschu firdi. Gidokfijas waigi dedsa arweenu, arweenu bija uswarredama fmeeshanahs us winnas farkanahm luhpahm redsami. —

(Us preefchu wehl.)

No juhrae.

„Dschems, pst, Dschems!“

Dschems bija lustigs mitschmenis.*)

„Ned, kas irr?“

„Prowjantes meisters fwerr taggad schahwetahs pluhmes preefsch kapteina galda; af, labbatas pluhmes es wehl ne kad ne-efmu redsejis!“

„Tâ, bet kâ winnahm klabt lai teekam?“

„Labbajâ puffe schuhplahde irr daktera masa sprizze, atneff to drihs.“

Pehz minutas wehlat swezze eesprehgojahs un isdissa, pee furras prowjantes meisters daschabus gahrdumus preefsch kapitena galda swehra. — Prowjantes meisters fahka lammatees: „Tumschaks ne mas nebija Egipte! Besar, tu balmotti, atneff uguni no furra.“

„Dublin lungs,“ nehgeris atbildeja, notwehra steigschus weenu wihna butteli pee garra kalla, usminna prowjantes meisteram us kahju un iskluppa preefschfuggi.

„Es gribbu wifstahlakaja kaktâ nolihst, lai melnajs lohps mannu kahju pawiffam nefabersch, kad tas atpaffat nah,“ fadreggatajs nurdeja sawu wardazzi glahstidams. „Tahs pateefas kanna mohkas ar scho tehwinu: stuhrgalwigs kâ wepris, fahdsigs un kahrs, kâ wezzu meitu kakkis, glups un ne-isweizigs, kâ semneeks, kad tas gribb gohdprattigs buht. — He, holla! kas tur?“ wifsch runnaja sawa pascha spreedikam starpâ. Nebis bija tumfiba pehz pluhmehm gahbstidams kahdu tuhfschu traufu apgahsis un tifka taggad nokerts; te leppurofchanahs ne kâ nelihdseja: Besars atskrehja ar swezzi un palihdseja waidneeku pee pirma leitnanta aifswilft. Tif fo prowjantes meisters ar nokerto bija augfcham pa treppehm usgahjis, tad Dschems lohiani kâ zauns eelihda kambari un peebahfahs few fechas ar schahweteem kohka augteem. Ne dsirdehts, ne redsehts wifsch aifschahwahs ar sawu laupijumu un nonahja ihstajâ laika wirfû, lai redsetu nabbaga Nedi us fefehi stundu us mastu uskaphjoh. Wehl waidneeks nebija ilgi sawu strahpi gaisâ zeetis, ka wifsch fauza, wifsch redsoht us walfar-seemet-walfara puffi diwus sehgetus turu. blaktus. Ruggis nehma tuhlin zittu zekku un uswilka wairat sehgetus; pehz stundas laika warreja abbus fuggus pahr juhdschu tahlumâ isfchirt, un redseja kâ flaitajs mafafajs fuggis akraifjahs un kâ panteris no sawa laupi-

*) Par mitschmenem fauz us katta fuggem jaunetis, kas us offizeeru amnatu ismahjabs.

juma behdja. Tam paffat farra fuggis ar wiffeem sehgeleem steidsahs, pehz tam, kad Dschems ar laiwa un dirpadsmit wihreem us to fuggi, kas no behdseja laikam bija panemts, bij suhtihst. „Pee Barbados fallas mehš fatifimees!“ kapteins usfauza Dschemam, kad tas laiwa kahpa.

Fuggis peldeja beš waldischanas schurp un turp no mehrena wehja schuhpohts; jaunajs mitschmeris gan usfauza weenu reisi pehz ohtras dikti ahoi! bet ne kas dshwms nerahbijahs; ta laiwa nonahza fuggim blakkus. Dschems cebahsa wehl steigschus weenu schahwetu pluhmi mutte, iswilla sawu ihfo sohbinu un lehza saweem laudihm papreefschu us fuggi. Bet arri schè wijs bija klufs, ne weena dshwa dwascha nebija us fugga, nebija arri ne kahdas affinis mannamas nedš arri zits kas, kas rahditu, ka kauschanahs bijuse. Bet fur tad zilweki palikkufchi? Wai wiffi bija ar labbu prahtu par juhbras laupitajeem palikkufchi? to newarreja tizzeht; tik kas breefmigs warreja buht notizzis — wiffi juhra cemesti! — Un to warreja tizzeht, kad zepuri juhra eeraudsija un fugga paffata warrenu haisiwi, kas pahrehdusehs wiffu rihjibu likkabs saudejuse un warreja tik fo no kuhtribas pakustetees.

Dschems pawehleja sehgelus wehja willt, pee likka ustizzamu wihru pee stuhres, nodallija waktis, likka sew kreetnu, smekligu maltiti usnest, un nolikkabs nogurris kajite us gultu. Tas bija prett rihtu, kad winsch pamohdahs; wiina gulta bija flapja — winsch islehza ahra — uhdeni. Winsch warreja wehl no kajites tik fo fuggim wirsu tikt; wijs bija tuffch un klufs — pee stuhres nebija ne weena, peekahrta laiwa bija nosudduse! Apdullis winsch nosehdahs pee mastu un luhkoja sawus prahtus kohpa sadabbuht, lai breefmas warretu apfert.

Karsto semju deena peepeschi, beš krehflas ausa, un ar wehju prahtu, kahds Englandeeschu juhbras brauzejeem mehds buht feschpadsmit gaddus wezzajs jauneklis pahrdohmaja sawu likteni. Laupitaji bija fuggim dibbina zaurumu iszirtufchi, lai fuggi, sawu nedarba weenigo leezineeku nogremdetu; farra fugga matroschi bija fugga ahtru grimschanu mannijufchi, bija arri gan jauno offizeeri faufufchi, bet kad tas ne-atbildeja, tad turreja to jaw par noslikufschu, un bija ahtri no fugga prohjam dewuschees. — No lai darra? Kohfu preefsch plohta buhweschanas gan netruhka, bet jo wairat laika un turklaht spehka; ja tik laika ween buhtu deesgan — drohchiba un isweiziba jaw spehka weetu ispiditu. Dschems nokahpa wehl fuggi-un eetaifija sihmi, lai warretu uhdena zelschanohs redseht; tad winsch ehda ar sawa wezzuma gibbu, pahrdohmadams, ka wiinam spehks waijadsigs un ka ar seewisfchu behdashanohs ne fo newarr isdarriht; un nu pehz firfnigas luhgchanas winsch stabjahs pee darba. No labbahs un no kreifabs puffes winsch nogruhda grubtahs plankas, kas us fugga gulleja juhra, lai fuggis swarra

paliktu. Jaw dirreis pa to laiku winsch bija pehz sawas sihmes luhkojis; uhdens nebija wairat zehlees, sawa malka pa fuggi peldebama palihdseja fuggi nest. Bet taggad trescho reisi augfcham nahfdams, winsch wairs nekehrahs pee darba: jo us wiinu brauza abtrajs fuggits, kas malkas fuggi bija eenehmis; winsch to flaidri pasinna zaur trihstantaino pelleko audekta gabbalu, kas sehgele bija widdu eeschuhst. Dschems taiifija wiffadas sihmes, un wiinam bija preeks, ka tahs tikka mannitahs, jo us peebrauzeja fugga tikka sehgele eewilkti un laiwa juhra laista, furra un pee wiina aireja. Laiwa bija nehgeri, kas warreni brihnijahs, kad wiini Englandeeschu midschmeni weenu us fugga atradda. „Lezz, baltajs puif,“ laiwas wirfneeks wiinam usfauza, „tad tew wehl reij ta buhs jalez!“

Dschems nekawejahs usajinaschanai palkaufiht; winsch gan labbi mannija, ka winsch us juhbras laupitaja fugga teel aihwests; tatschu winsch zerreja, ka winsch tur drihsal sawu dshwibu glahbschoht ne ka us grimdama fugga.

Fuggis bija drihs aishneegts, un ar ne wiffai drohschu prahtu Dschems kahpa gar fugga sahneem pa treppehm us augfchu. Us pirmo ozzumirkti winsch redseja, ka winsch us fugga ar dauds farra eerohtscheem, fur wiffi matroschi nehgeri. Winsch tikka fakerts un us paffatu wests, fur warrens melnajs, bohwillas drehbes gehrbees wiinu sagaidija. Schim melnajam bija bahrgs gihms un skaisst, spehzigš augums; winsch bija ar weenu rohku us platto sohbinu atspeedees un ar ohtru winsch spehlejahs gar pahr dubbultstohbru pistofu atspehgahm, kas tam aif johsu bija aishbahstas.

„Ka tu nonahzi us malkas fuggi?“ tas waijaja ihfi, un tikpat ihfi jauneklis tam atbildeja.

„Tad tu pee ta farra fugga peederri, kas muhs walkar dsinna?“

„Ja, lungs.“

„Ka to saw?“

„Melpomene.“

„Sehgele labbi; — zit tam leelgabbalu?“

„Trihsdeswit astoni!“

„Labbi, tu warri aiseet!“

„Us kurren?“

„Us kurren? Pee siwihm, puif, ja tihl sinnah!“

Rabbaga Dschemam pahrskrehja ka leddus gar mugguru, tatschu duhscha wiinam nesaplakka. „Sa juhs uskaijat,“ winsch atbildeja drohschi, „tad es paleeku labba schè!“

Nehgeri smehja, pat kapteina zeetajs gihmis paraustijahs, ka no patifchanas, tatschu wiina azzis palikka atkal bahrgas. „Scho suhtat pee siwihm!“ winsch pawehleja aufsti.

Dschemam bija tahs dohmas raddusfchahs, ar to warrbuht isprohwejoht warrbuht tikkai wiina duhschu. „Ustkaijat, lungs,“ winsch fazzija, „man wehl schahwetahs pluhmes fescha, kahdas juhs warr-

buhrt retti us sawa galda redsat! Haisiwis manni gan bes uskohschuma apehdihš.

Wiffi nehgeri smeħja ditti. „Kapeħz tu neluhdſi sawu dſihwibu?“ kaptains waizaja ar gluhnedamahn azzihm.

„Brihnumas,“ jauneklſis atbildeja drohschi, „es nedohdu labpraht labbus wahrdus, ja es warru doħmaht, ka tas ne ko nelihdſ.“

Nehgera kaptains raudſijahs weenteeħgi us semmi. „Es sawam fetiſcham (elkabilde) smeħreħis,“ wihsch fazzija tumſchi, „ka ne weenu balto wiħru pee dſihwibas ne-atstahſchu.“

„Es wehl ne-efmu ne kahds wiħrs ar, laiku gan warrbuhrt buħtu!“ Dſchems runnaja starpā.

„Tad paturri sawu dſihwibu par pluhmehm,“ kaptains fazzija, bet taiſi, ka tawu mundeerinu ne-redſu; zittadi man warrbuhrt manni wahrdi: janoſcheħlo!“ — Pee ſcheem wahrdeem wihsch nogreeħahs un nokahpa sawā laħitē.

Wezs nehgeris ar ſneegbalteem matteem nahza pee jaunekka, kas taggad pagihba un atritta. „Nahz, drohschahs, baltahs puiſ,“ tas preezinaja, „iſwelz driħſ ſilloħs ſwahrfus ar ſarkano apfakli, eemett toħs juħrā, nemm tē ſmuħku bohmwillaſ jakku, tad ehđ un dſerr daudſ labbas leetas!“

Bet nabħaga Dſchemam bija ehſchanas luſte pagahjuſe; wihsch ehda tiħkai weenu apſeliſini, ko wezħahs nehgeris tam paſneedſa, tad tiħka wihsch no wezza nehgera ĸultā liħts, kur wiſſu ſahpu rindi-nataħs, meegs, driħſ pahw wiħnu nahza un wiħnu atpakkat us tahlo tehwiſchku aiſwedda. Wihsch ſapnoja, miħliga maħte ſehſchoħt wiħna ĸultai blaħfus un ſtahstoħt wiħnam ſaldas paſakħas, kurras tiħ beħrnu ĸaddōs tiħz, no puħkeħm, kas ſarunnaħahs, no miħligeem eneħteem, kas behħ, kad ĸilweħi wezħahi un ĸudraħi paleef.

(Uſ preeħſchu wehl.)

Kas irr ĸilweħa muħſchs.

Weens no teem nelaimigeem, kas dſihwoſchanu tiħkai no ehnas puħſes paſinna, atbildeja us to waizahchanu, ko wihsch par ĸilweħa muħſchu doħmaħoħt:

„Muħſu muħſchs irr ſtahſts diwōs ſehjumōs; ĸirmā naw ĸiħs ne kas ne kā tuħſchahs zeriħbas; ohtrā irr tiħ ſuhđiħbas par laimi, ko meħs ne-efham baħdiħuſchi.“

Wiħra atbilde.

Kahda ar niħkeem baħħati aplaimota ſeewa moħħija iħ no deenas sawu wiħrn ar teem wahrdeem, wiħna driħſ miħſchoħt. Kad wiħrs ſchōħs wahrdus nebeidſoħt dſirdeħams bija apniħħis, tad wihsch fazzija: „Kad tu un taħ kā ar wiſſu warru ĸriħbi

mirt, tad doħđ man ĸel wiħſmaħat derrigu padohmu, ko es peħħat lai preeħjeu. Seewa duħmas newarħeja ſawalħiħt maħa blaħwa: „Preeħe weħna wezħmaħti, ta tew derr!“ Wiħrs it meerigi atbildeja. „Ne, to gan nedariħſchu; ĸo ta ar tewi tuwu radda.“

Diwdeſmit rublu maħſas.

Nu-ħorkas piħſſeħtā tiħka kahdam wezħakam ĸunħam us eelu ne-iſproħtamā wiħſē puħſtens noħaħts. Tas iſfoħliħa awiħſē diwdeſmit rubl. tam maħħas, kas wiħnam puħſteni atneħſiħchoħt, ſaħlam paſcham ne ko nepatiħkamū wihsch nedariħſchoħt. Driħſ peħħ ta wiħnu kahds ſmaħks ĸunħs us eelu uſrunnaja: „ħunħs, wai ĸuħs eħfat tas, kas sawu puħſteni ĸaudeħuſchi?“ — „ħa, tas eħmu!“ — „ħuħs apfoħliħat puħſtēna atneħſeħam diwdeſmit rubl.“ — „To apfoħliħu.“ — „ħuħs apfoħliħat, ka ĸuħs ĸaħli ne us kahdu wiħſi neħilbeħſat?“ — „Ne ĸiħbeħſeħu.“ — „Wai ĸuħs ĸoħda wiħrs eħfat?“ — „Eħmu.“ — „ħabbi, ſchē ĸuħſu puħſtens.“ „ħoħda wiħrs“ aiħmaħſa ſawus diwdeſmit rublus, eebahſch puħſteni un aurd proħħam eedams: „ħriħbetu taħ ſinnaħt, kā wihsch to iſdarriħħis!“ — „Wai ĸuħs to ĸriħbat?“ ſmaħħas ĸunħs ſauħ wiħnam no paħħakahas; „wai man tas ĸums ĸarahda?“ — „ħa, rahdat!“ — „Nu uſmannat,“ ſmaħħas ĸunħs ſakka. „ħuħs warrbuhrt atmiħneħatees, ka tai deenā, kad sawu puħſteni ĸaudeħat, kahds ſtipri pret ĸums atduħrahs, ſinnams, no pahſkattiſchanahs, un luħđja, lai ĸuħs to peedohdat?“ — „Man tas nahħ praħtā.“ — „Tā, nu redsat, tas es biħu.“ — „Preeħaħoħs, ar ĸums eepaħſiħtees —, bet kā tas biħa eepēħħams? Es tiħ ko atmiħnoħs —“ — „Uſħauħat, es ĸums to rahđiħſchu.“ — „ħa, rahdat!“ — Un taggad ſmaħħas ĸunħs ſtreħja atħal pret wezħo ĸunħu un atduħrahs, luħđja, lai peedohdoħt un dewahs proħħam. „ħaldeems ĸums!“ wezħahs ĸunħs ſauħa tam no paħħakahas un ĸahħa sawu ĸeħku. Wezħaham ĸunħam nahza praħtā ka driħſ maħtiħes laiħs buħſchoħt; bet lai iħſti to dabbutu ſinnaħt, wiħnam biħa kahds-prettiħ nabħeħs ĸawaizaha, ĸo wiħna atpiħktaħs puħſtens biħa pee atduħſchanahs ar ſmaħko ĸunħu, kā ĸirnu reiħi, noħuddis.

Druffas.

Kas miħleħtiħu neħaħuħt, tam ĸamahħahs peeħlauħditees, zittadi wihsch newarħ iħtiħt.

Irr tahđi ĸilweħi, kas nemaħ nemahđahs, tahpeħħ ka wiħni ne ko praħtiħa neatroħđ.

Atbildeħams redakteħrs A. ĸeitan.

No ĸenħureħ atweħleħtiħs.

ħiħħā, 18. ĸeptember. 1870.

Driħteħts un dakhujams pee biħſchu un ĸraħmatu-driħketaha ĸrust ĸlates, ĸiħħā, pee ĸeħtera-baħniħas.